

ють як особисті немайнові права, так і майнові права автора і винахідника, а саме: користуватися правом на видання твору;

на його поширення;

права, пов'язані з відтворенням твору тощо. Слід зазначити, що законодавство не встановлює, з якого віку фізична особа може здійснювати майнові права на об'єкти інтелектуальної власності. Зазначається тільки, що авторське право, яке включає в себе особисті немайнові права і майнові права інтелектуальної власності на твір, виникає з моменту створення твору;

вчиняти різного роду правочини, які не виходять за межі дрібних побутових. Тобто бути учасниками договірних відносин.[5]

1. Горбунова Л.М. Цивільні права малолітніх і неповнолітніх та їх цивільно-правова відповідальність / Л.М.Горбунова, С.В.Богачов, І.Ф.Іванчук; М-во юстиції України. – К.: [ТОВ "Поліграф-Експрес"], 2006. – 42 с. – Бібліогр.: с. 41.;
2. Цивільний кодекс України, від 16 січня 2003 року № 435-IV;
3. Сімейний кодекс України, від 10 січня 2002 року №2947-III;
4. Майнові права малолітніх та неповнолітніх дітей на житлові приміщення захищаються законом. [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://protectionformula.com.ua/news/1828-majnovi-prava-malolitnikhta-nepovnoolitnikh-ditej-na-zhitlovi-primishchennya-zakhishchayutsya-zakonom.html>.
5. Гриняк С.В. МАЙНОВІ ПРАВА МАЛОЛІТНІХ ТА НЕПОВНОЛІТНІХ В УКРАЇНІ [Електронний ресурс] / Гриняк С.В. – Режим доступу до ресурсу: <http://nauka.zinet.info/23/grynyak.php>.

Устінський А.В.

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ УПОВНОВАЖЕНИМИ НА ЦЕ ОРГАНАМИ

Часто причиною відмови споживачів готельних послуг захищати в судовому порядку свої порушені внаслідок невиконання чи неналежного виконання договору про надання готельних послуг права є неефективність спроб подання скарг органам, які здійснюють контроль у даних правовідносинах.

Відповідно до п. 6.1. Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, які затверджені наказом Держтурадміністрації України від 16.03.2004 № 19 (далі – Правила надання готельних послуг) контроль за дотриманням готелем цих Правил здійснюють місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, центральний орган виконавчої влади з питань туризму та інші центральні органи виконавчої влади в межах їх компетенції [1].

Проте, говорити про ефективність захисту прав споживачів готельних послуг місцевими державними адміністраціями чи органами місцевого самоврядування важко.

Місцеві державні адміністрації не наділені конкретними повноваженнями на здійснення захисту прав споживачів готельних послуг.

А органи місцевого самоврядування, хоча де-юре наділені певними повноваженнями, де-факто їх не здійснюють. Так, згідно ст. 28 Закону України «Про захист прав споживачів» органи місцевого самоврядування з метою захисту прав споживачів мають право створювати при їх виконавчих органах структурні підрозділи з питань захисту прав споживачів [2]. Проте такі структурні підрозділи створені у невеликій кількості міст (наприклад, в Івано-Франківську такий структурний підрозділ не створений)

В п. 6.1 Правил надання готельних послуг зазначено, що захист прав споживачів готельних послуг здійснює центральний орган виконавчої влади з питань туризму, тобто Міністерство економічного розвитку і торгівлі.

Однак аналіз Положення про Департамент туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі свідчить, що даний центральний орган виконавчої влади не наділений реальними повноваженнями щодо здійснення захисту прав гостей. Адже, єдине повноваження, яке є дотичним до сфери захисту прав споживачів готельних послуг є розгляд у встанов-

леному порядку звернень громадян з питань, що належать до компетенції департаменту (пункт 36 розділу 2 Положення) [3].

Щодо повноважень Міністерства економічного розвитку і торгівлі в цій сфері належить формування та реалізація державної політики туризму та курортів, крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів (п. 1, 3 Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України), а також здійснення функцій уповноваженого органу зі встановлення категорій готелям [4].

Тому неконструктивною є позиція нормотворця щодо віднесення до суб'єктів, які здійснюють захист прав споживачів готельних послуг, органів влади, які в подальшому не наділяються необхідними повноваженнями. Це лише заплутує споживачів, які звертаються до різних органів за захистом своїх порушених прав, але його не отримують.

Як наслідок споживачі втрачають віру у судовий захист своїх прав.

Насправді на даний час ефективний захист прав споживачів готельних послуг в адміністративному порядку може здійснювати Державна інспекція України з питань захисту прав споживачів та її територіальні органи в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Повноваження Державної інспекції з питань захисту прав споживачів (далі – Держспоживінспекція) та її територіальних органів визначені ст. 26 Закону України «Про захист прав споживачів» [2], Положенням про інспекції з питань захисту прав споживачів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, що затверджене наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 09.11.2011 року № 206 [5].

Відповідно до перелічених нормативно-правових актів, вказаний орган має право: давати суб'єктам господарювання обов'язкові для виконання приписи про припинення порушень прав споживачів; перевіряти у суб'єктів господарювання сфе-

ри торгівлі і послуг, у тому числі ресторанного господарства, якість продукції, дотримання обов'язкових вимог щодо безпеки продукції, а також дотримання правил торгівлі та надання послуг; безперешкодно відвідувати та обстежувати відповідно до законодавства будь-які виробничі, складські, торговельні та інші приміщення цих суб'єктів; приймати рішення про: а) припинення суб'єктами господарювання сфери торгівлі і послуг, у тому числі ресторанного господарства, реалізації та виробництва продукції, що не відповідає вимогам нормативно-правових актів та нормативних документів, – до усунення виявлених недоліків; б) тимчасове припинення діяльності суб'єктів господарювання сфери торгівлі (секцій, відділів), послуг, у тому числі ресторанного господарства, складів підприємств оптової і роздрібною торгівлі та організацій незалежно від форми власності, що систематично реалізують товари неналежної якості, порушують правила торгівлі та надання послуг, умови зберігання та транспортування товарів, – до усунення виявлених недоліків; подавати до суду позови щодо захисту прав споживачів; накладати на винних осіб у випадках, передбачених законодавством, адміністративні стягнення.

При цьому, висновки вказаного органу відображені в акті перевірки є вагомим доказом у суді, свідченням чого є існуюча судова практика (справи №9/161А, № 2а-5670/12/2070).

Як висновок, з метою належної та повної реалізації наданого гостю права на захист слід внести зміни до Правил користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг визначивши ті органи, які дійсно наділені відповідними повноваженнями.

1. *Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг затверджені наказом Державної туристичної адміністрації України від 16 березня 2004 р. № 19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04>.*
2. *Закон України «Про захист прав споживачів» від 01.10.1991 р. № 1024-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.*

Чічак Л.М.

3. Положення про Департамент туризму та курортів, затверджене наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 22.07.2016 р. №1202 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : file:///C:/Users/Andriy/Downloads/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7_1202_22.07.2016.pdf
4. Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/459-2014>.
5. Положення про інспекції з питань захисту прав споживачів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, що затверджене наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 09 листопада 2011 р. № 206 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/en/z1337-11>.

Чічак Л.М.

НОВЕЛИ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО СПОЖИВЧЕ КРЕДИТУВАННЯ» У СФЕРІ ПРАВ ПОЗИЧАЛЬНИКА

В умовах розвитку ринкової економіки деталі популярнішим серед населення стає споживче кредитування. Так, за інформацією Національного банку України (далі – НБУ), станом на кінець вересня 2017 р. обсяг споживчих кредитів становив 112,076 млрд грн, тоді як за аналогічний період попереднього року він склав лише 101,429 млрд грн. [1] Це свідчить про певну позитивну динаміку до збільшення споживчого кредитування.

Таке збільшення обсягів споживчих кредитів було спричинено в тому числі прийняттям Верховною Радою України Закону України «Про споживче кредитування» № 1734-VIII (далі – Закон) [2] Раніше споживче кредитування регулювалося нечітко прописаними статтями Закону України «Про захист прав споживачів» [3], що давало можливість банкам приховувати різні додаткові платежі в умови договору та ускладнював можливість захисту прав споживачів. Тепер же, із прийняттям нового закону, споживачі можуть розраховувати на повноцін-